

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

**«Бекітемін»
Ғылыми кеңесінің төрағасы,
ректор, ҚР ҰҒА академигі
Ғазалиев А.М.**

« ____ » _____ 20__ ж.

ОҚУ ЖҰМЫС БАҒДАРЛАМАСЫ

«Педагогикалық шеберлік» пәні

5B010400 «Бастапқы әскери дайындық» мамандығы

Әскери-техникалық факультет

«Кәсіптік оқыту» кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Оқытушы пәнінің оқу-әдістемелік кешені ҚР БҒМ бұйрығымен бекіткен және ҚР МЖМБС, 5В010400 «Бастапқы әскери дайындық» (бакалавр) шифры бойынша типтік оқу жоспары негізінде және ҚР БҒМ Республикалық оқу-әдістемелік кеңесімен 22.06.2006 ж. бекітілген және енгізілген хаттамасымен кафедраның химия ғылымдарының кандидаты, доцент, М.С. Нұрмағанбетова мен педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент Г. Е. Самашовамен құрастырылған.

«Кәсіптік оқыту» кафедра отырысында талқыланды

Хаттама №__ «__» _____ 20__ ж.

Кафедра меңгерушісі _____ «__» _____ 20__ ж.
(қолы)

Әскери-техникалық факультеттің әдістемелік бюросымен бекітілген
Хаттама №__ «__» _____ 20__ ж.

Төрәйім _____ «__» _____ 20__ ж.
(қолы)

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	Сабақтардың түрі					СӨЖ сағ. саны	Жалпы сағ. саны	Бақыл. түрі
		Қосылған сағаттар саны			ОСӨЖ сағ. саны	Барлығы сағ. саны			
		Дәрістер	Практ.-лық сабақтар	Зертхан.-лық сабақтар					
4	2	15	15	-	30	60	30	90	емтихан

Пәннің мақсаты

«Педагогикалық шеберлік» пәні педагогикалық шеберліктің өзіне тән ерекшеліктері мен қасиеттерін болашақ мамандарға саналы білім мен саналы тәрбие арқылы бере отырып жас педагогтардың шеберлігін жетілдіру мақсаттарын алға қояды.

Пәннің міндеттері

Пәннің міндеттері мынадай:

- студенттердің педагогика бойынша алған білімдерін бекіту және тереңдету;
- педагогикалық әдебиеттермен дербес жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру;
- студенттерді практикалық жұмысқа үйрету және оларды педагогикалық іскерлік дағдыларымен қаруландыру;
- педагогикалық ойлау мен шығармашылдықты дамыту.

Айрықша деректемелер

Берілген пәнді оқу үшін келесі пәндерді (бөлімдерді (тақырыптарды) көрсетумен) меңгеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
1 Фәлсафа	Таным теориясы проблемасы. Тұрмыс және ойлау категорияларының қарым-қатынасы.
2 Жалпы педагогика	Педагогикалық процестің заңдылықтары.
	Тұтас педагогикалық процесс құрылымындағы оқыту.
	Қазіргі мектептегі білім берудің мазмұны.
	Оқытуды ұйымдастыру формалары. Қазіргі заманғы сабақ.
	Оқыту әдістерінің сипаттамасы.
	Оқушылардың танымдық әрекеттерін белсендендірудің қазіргі заманғы әдістері.
	Білім беру технологиялары.
	Мектептегі нормативті құжаттар сипаттамасы.
	Мектептегі жұмысты жоспарлау.
3 Жалпы психология	Тұлға психологиясы.
	Тұлғаның өзіндік-психологиялық ерекшеліктері.
	Танымдық процестер.
	Әрекеттегі және сөйлесудегі тұлға.

	Кәсіптік білім берудегі инновациялық технолоиялар.
	Кәсіптік-білім беру оқу орындарындағы тәрбие жұмысының теориясы және практикасы.
4 Кәсіби психология	Адамды кәсіптік әрекет процесінде кешенді зерттеу.
	Тұлғаның қалыптасуындағы жас ерекшеліктері.
	Кәсіптік әрекетке психологиялық-педагогикалық жүйелі жоспарлауға дайындықтар.
	Оқушылардың еңбекке тәрбиелеудегі психологиялық ерекшеліктер.
5 Кәсіби педагогика	Содержание профессионального обучения.
	Кәсіптік оқытудың принциптері және жүйелері.
	Кәсіптік білім берудегі инновациялық технолоиялар.
	Кәсіптік-білім беру оқу орындарындағы тәрбие жұмысының теориясы және практикасы.

Тұрақты деректемелер

«Педагогикалық шеберлік» пәнін оқу кезінде алынған білімдер келесі пәндерді «Мамандыққа кіріспе», «Жалпы педагогика», «Кәсіби психология», «Кәсіптік білім берудегі этнопедагогика» меңгеру барысында қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, сағат			
	Дәрістер	Прак.лық саб.	ОСӨЖ	СӨЖ
1 Педагогикалық шеберлік және оның тәрбиедегі мәні.	1	1		2
2 Оқытушы тұлғасы және авторитет. Педагогикалық жұмыстағы қиындықтар.	1	1		2
3 Педагогикалық әрекеттің мәні және құрылымы.	1	1		2
4 Педагогикалық қарым-қатынас.	1	1		2
5 Педагогикалық жетекшіліктің стилдері.	1	1		2
6 Оқушыларды педагогтың тануы.	1	1		2
7 Педагогикалық техника оқушының тәртібін ұйымдастыру формасы ретінде.	1	1		2
8 Мұғалімнің сөзі педагогикалық шеберлік шарты ретінде.	1	1		2
9 Педагогикалық процестегі иландыру және сендіру.	1	1		2
10 Қақтығыстар (конфликтер) және оларды шешу жолдары.	2	2		4
11 Оқытушының жұмысындағы психотерапия элементтері.	1	1		2
12 Педагогикалық шеберлік және педагогикалық шығармашылық.	1	1		2
13 Мұғалім шеберлігінің проблемасын шешудегі мектептік және театрлық педагогика өзара байланысы.	1	1		2

14 Кәсіби мотивация. БАРЛЫҒЫ:	1	1	2
	15	15	30

Оқытушы мен студенттің өздік жұмысының тақырыптық жоспары

ОСӨЖ тақырыбының атауы	Сабақтың мақсаты	Сабақтың түрі	Тапсырманың мазмұны	Ұсынылатын әдебиеттер
1 Кәсіби педагогиканың ғылыми-теориялық негіздері.	Студенттердің білімін жетілдіру	Топпен бірлескен жұмыс жүргізу	Тақырып бойынша баяндама	Негізгі әдебиеттер: [3]-[4], [7], [13] Қосымша әдебиеттер: [2], [4], [6]
2 Кәсіпке баулу мазмұны.	Студенттердің білімін жетілдіру	Топпен бірлескен жұмыс жүргізу, бірігіп талдау	Оқып білу мүмкіншілігін дамыту	Негізгі әдебиеттер: [1]-[3], [5], [8], [10], [11]. Қосымша әдебиеттер: [1], [3], [5], [7], [8], [10], [12].
3 Кәсіпке баулу формалары мен әдістері.	Студенттердің білімін жетілдіру	Топпен бірлескен жұмыс жүргізу, пікірталас	Бірлескен баяндама	Негізгі әдебиеттер: [1]-[3], [7], [8], [11]. Қосымша әдебиеттер: [1]- [4], [7], [9], [12].
4 Кәсіпке баулудың қағидалары мен жүйелері.	Студенттердің білімін жетілдіру	Топпен бірлескен жұмыс жүргізу	Алған білімдерін тереңдету	Негізгі әдебиеттер: [1]-[3], [5], [9], [10], [13]. Қосымша әдебиеттер: [1]-[3], [5], [8], [9], [10], [12].
5 Кәсіптік білім берудегі инновациялық технологиялар.	Студенттердің білімін жетілдіру	Шағын топтағы жұмыс	Білімді кешендік тексеру	Негізгі әдебиеттер: [1]-[3], [5], [6], [9], [11]. Қосымша әдебиеттер: [1]-[3], [6], [7], [8], [13].
6 Кәсіптік білім берудегі педагогикалық менеджмент.	Студенттердің білімін жетілдіру	Топпен бірлескен жұмыс жүргізу	Тақырып бойынша негізгі баяндама	Негізгі әдебиеттер: [1]-[5], [8], [9], [11], [12]. Қосымша

				әдебиеттер: [1], [3], [5], [7], [9], [10]-[12].
7 Кәсіптік білім беру оқу орындарындағы тәрбие жұмыстарының теориясы мен практикасы	Студенттердің білімін жетілдіру	Топпен бірлескен жұмыс жүргізу	Оқып білу мүмкіншілігін дамыту	Негізгі әдебиеттер: [1]-[6], [8]-[10], [12], [14], [15]. Қосымша әдебиеттер: [1]- [3], [5], [8]-[13].
8 Еңбек технологиясы және кәсіпке баулу мұғалімдерін даярлау және қайта даярлау.	Студенттердің білімін жетілдіру	Топпен бірлескен жұмыс жүргізу	Бірлескен баяндама	Негізгі әдебиеттер: [1]-[2], [6], [9], [11], [13]. Қосымша әдебиеттер: [1]-[3], [4]-[8], [12], [13]

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыптары

1 Оқушыға арналған педагогикалық шеберліктің мәні жөнінде жазба түрінде мысалдар келтіріңіз (мектептік және ЖОО оқыту туралы өз мысалдарыңыз).

2 «Ұстаз жұмысындағы қиындықтар. Олардың пайда болу себептері» тақырыбында құрылымдық-логикалық схема құрастыру.

3 «Педагогикалық іс-әрекет» ұғымын анықтаңыз.

4 Педагогикалық іс-әрекетінің тарихи мағынасы неде?

5 Педагогикалық іс-әрекеттің ерекшелігін (спецификасын) түсіндіріңіз.

6 Педагогикалық қарым-қатынасты қалай түсінесіз?

7 Әр қилы кәсіби деңгейдегі оқытушыларда педагогикалық қарым-қатынас ерекшеліктері қандай?

8 «Мен және концепция» тақырыбында позитивті даму мақсатында педагогикалық қарым-қатынастың ролі қандай?

9 Тиімді және тиімді емес педагогикалық поощрениенің құрылымы қандай?

10 Әр қилы мысалдар келтіре отырып педагогикалық басқару стильдерін сипаттаңыз.

11 Педагогикалық басқару стильдері қандай және олардың ерекшеліктері қандай?

12 Педагогикалық іс-әрекет және қарым-қатынастың әр қилы басқару стильдеріне әсері.

13 Алдыңғы сұрақты эксперименттік зерттеу негізінде дәлелдеңіз.

14 Педагогикалық іс-әрекеттегі «азықтылық» (продуктивность) ұғымы.

15 Қарым-қатынас құрылымындағы және оқытушы іс-әрекетінің когнитивті, аффективті және поведенческий компоненттері.

16 Ұстаз тұлғасының кәсіптік бағытының диагностикалық бағасы.

17 Оқушы тұлғасының педагогикалық іс-әрекет пен таным қалай байланысқан?

18 Стереотиптелу құбылыс дегеніміз не және ол педагогикалық іс-әрекетте қалай көрінеді?

19 Эмпатияның педагогикалық қарым-қатынастағы және оқушы тұлғасының педагогикалық танымдағы ролі қандай?

20 Жаттықтыру (тренировка) жаттығуларын орындау.

21 Оқытушы сөзінің техникасын сипаттаңыз.

- 22 Сөйлеудің негізгі сипаттамасын атаңыз.
- 23 Оқытушы сөйлеуінің атқаратын қызметін (функциясын) атаңыз.
- 24 Негізгі психокоррекциялық жұмысты сипаттаңыз
- 25 Иландыру және сендіру – оқытушының педагогикалық іс-әрекетіндегі сипаттамасы және мәні.
- 26 Педагогикалық өзара әрекет ету тәсілдерін атаңыз.
- 27 Жаттықтыру (тренировка) жаттығуларын орындау.
- 28 Әр қилы қақтығыстарды сипаттаңыз.
- 29 Қақтығыстарды шешу жолдары.
- 30 Қақтығыстықсыз дегеніміз не?
- 31 Оқу өмірінен өздеріңіз байқаған және олар қалай шешілгендігі туралы әр қилы қақтығыстарды мысал ретінде келтіріңіз.
- 32 Стресс дегеніміз не? Сіздің түсінігіңіз. Сіздің оған деген көзқарасыңыз?
- 33 Сіз өзін-өзі реттеудің (саморегуляция) қандай тәсілдерін білесіз, осы тәсілдердің Сіздің өміріңізде қолдану мысалдарын келтіріңіз.
- 34 Табалдырық (порог) деңгейі дегеніміз не және оны қандай факторлар анықтайды?
- 35 Педагогтардың актерлік шеберлік тәсілдерін пайдалану мысалдарын келтіріңіз.
- 36 Оқыту процесінде пайда болатын сіздердің «ұту» («обгрывать») тәсілін пайдаланатын оқытушыға деген қатынасыңыз,
- 37 Актер мен оқытушы іс-әрекетін салыстырыңыз, солардың қайсысы педагогтың кәсіби әрекетінде нақты көрінеді?
- 38 Оқу әрекетінің сәттілігі күш және құрылым мотивациясымен қалай байланысты?
- 39 Сәтті мотивациясының және сәтсіздіктен қорқу мотивациясының ерекшеліктері неде?
- 40 Мотивацияның қандай әдістері мен әдістемесін білесіз?
- 41 Кәсіби мотивацияның кәсіптік оқыту және еңбек әрекетіндегі сәттілігінің ролі қандай?
- 42 Кәсіби қызығушылық және кәсіпке деген қарым-қатынастың қандай әдістерін сіз білесіз?

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты және мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындалу ұзақтылығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі
Дәрістік сабақтар тақырыбы фронтальды сұрау	Дәрістік сабақтың қарастырылып отырған тақырыптары бойынша білімдерін бекіту.	[1-3, 10, 13]	1 апта	ағымдағы	апта сайын
ОСӨЖ және СӨЖ тапсырмалар бойынша фронтальды сұрау	Ақпаратты өз бетінше іздеу және қайта өңдеу білігін қалыптастыру.	[3-5, 7-10]	1 апта	ағымдағы	апта сайын
Аралас сұрау (тест, жеке әңгі-	Білімді практикада пайдалану	Дәріс конспектісі, қадағаланатын	1 контактілі сағат	аралық	7, 14 апта

мелеу)	білігін қалыптастыру.	тақырыптар бойынша сабақ материалдары.			
Аралас сұрау	Білімді практикада пайдалану.	[1-5, 7-15]	1 контактілі сағат	ағымдағы	10 апта
Емтихан	Пән бойынша материалды меңгеруді тексеру.	Негізгі және қосымша әдебиеттердің барлық тізімі.	2 контактілі сағат	қорытынды	сессия кезінде
Дәрістік сабақтар тақырыбы фронтальды сұрау	Дәрістік сабақтың қарастырылып отырған тақырыптары бойынша білімдерін бекіту.	[1-3, 10, 13]	1 апта	ағымда-ғы	апта сайын

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. ҚР МЖМБС 3.08.270-2006. 050120 «Кәсіптік оқыту» мамандығы бойынша Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты. – Астана. – 2006. – 40 б.

2. «Кәсіби педагогика» пәні бойынша типтік оқу бағдарламасы. – 050120 - «Кәсіптік оқыту» мамандығының студенттеріне арналған. - Шымкент, 2007.

3. Өстеміров К., Шәметов А., Васильев И. Кәсіптік педагогика: колледж, университет студенттеріне арналған оқулық / Алматы: ТОО «Наз-9» ЖШС, 2006.- 280 б.

4. Бабанский Ю.К., Потамник М.М. Оптимизация педагогического процесса / В вопросах и ответах. - Киев: Родянская школа, 1984.-286

2. Батышев С.Я. Трудовая подготовка школьников. Вопросы теории и методики. - М.: Педагогика, 1981. -192 с.

3. Батышев С.Я. и др. Профессиональная педагогика. - М.: Ассоциация "Профессиональное образование", 1999. - 904 с.

4. Под ред. С.Я. Батышева. Энциклопедия профессионального образования. М.: АПО, 1999-Т2.-II - 440С.

5. Сейтешев А.П. Профессиональная направленность личности. Алматы: Наука, 1990. – 235 с.

6. Кыверляг А.А. Методы исследования в профессиональной педагогике. - Таллин, 1980. - 134 с.

7. Устемиров К., Шаметов А., Васильев И. Профессиональная педагогика. –Алматы: Ғылым, 2005.-432 с.

8. Симонов В.П. Педагогический менеджмент: 50 нау-хау в области управления образовательным процессом учебное пособие. - М.: Высшая школа, 1997. - 312 с.

9. Сейтешев А.П. Кәсіби педагогика: Педагогикалық мамандықтар мен бағыттар бойынша оқитын студенттерге арналған оқу құралы. - Алматы: «Кәсіби білім беру» ассоциациясы, 1997. - 512 б.

13. Егоров В.В., Шкутина Л.А., Плотников В.М. Основы научно-исследовательских работ в профессиональной педагогике. - Алматы: Ғылым, 2000. – 354 с.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологий. - М.: Педагогика, 1989. – 323 с.
2. Кузьмина Н.В. Профессионализм деятельности преподавателя и мастера производственного обучения профтехучилище. - М.: Высшая школа, 1989. – 229 с.
3. Слатенин В.А. Психология и педагогика: Учебник для вузов, - М.; "Академия", 2001г.
4. Лернер И.Я. Дидактические основы методов обучения. - М.: 240 с.
5. Скаткин М.Н. Методология и методика педагогических исследований. - М.: Педагогика, 1986. -212 с.
6. Сейтешев А.П., Әбдікәрімов Б.А. Кәсіби-техникалық педагогиканың ғылыми негіздері.- Алматы: Ғылым, 1993. – 233 б.